

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . K 2.—
četrtletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 18.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1915.

Leto VIII.

Ljubljana, 26. aprila 1915.

Sv. Jurij nam je letos prinesel tako zaželeno spomladansko vreme. Letošnje čmerikave zime ni hotelo biti konec. Pusta in dolga je bila, a kar čez noč po Jurjevem so ozelenela drevesa tam v ljubljanski zvezdi in v gozdih in v šumah naše lepe okolice. Kako ti lepo prepevajo ptički tam v zopet ozelelem gozdu: kos žvižga, ščinkovec žvrgoli, seničica drobi, poredno te gleda nekako spomladansko živahno verica. Tebe delavec in delavka, vse vabi v krasno, lepo, božjo naravo, po-čij in razvedri se v njej, kadar te tlači mora življenja. Pomlad je tu!

Dolga je bila letošnja zima, a ni je več, pomlad jo je pregnala. Dolgo, deset mesecev traja sedanja vojska, a končala se bo, Bog daj, z našo zmago. Še zagrinjajo črni oblaki pozorišče, kjer se bije svetovna vojska, iz temnih oblakov strasti se le že pojavljajo tu in tam modre odprtine, ki vam kažejo objubljenno deželo miru, boljše bodočnosti. Saj piše se zdaj tu in tam že o miru v časopisju naših sovražnikov, ki so že toliko po krepkih pesteh naših vojakov zrahljani, da si ga žele. Na Nizozemskem zboruje ženski mednarodni shod, ki se je izrazil odločno za mir.

Žensko gibanje sploh tudi med vojsko beleži lepe uspehe. Zelo, zelo je vojska omejila v raznih državah pijančevanje; na Danskem so pa sklenili, da dobe ženske velike politične pravice.

In vi, delavski starši! Kaj nam pripovedujejo žvrgoleče pomladi se veseleče ptice? Pripovedujejo vam, skrbite za to, da postanejo vaši otroci ravno tako zavedni krščansko socialni Slovenci, Slovenke, kakršni ste vi.

Ste li videli že kdaj mravljišče v gozdu? Gotovo. Le pogledjte mravljinca, kako ti drže skupaj. Uče vas, držati morajo tudi delavci in delavke skupaj.

Liki čebelica deluje naša Jugoslovanska Strokovna Zveza delavstvu v korist. V nedeljo zboruje njen glavni občni zbor v Ljubljani. Ko pozdravljamo zborovalce, iskreno želimo, naj bi ne bilo slovenskega krščanskega delavca in delavke, ki bi ne bil član naše vrlo napredujoče Jugoslovanske Strokovne Zveze.

Lepa vigred ji dovedi veliko članov!

Bog blagoslovi pošteno delo!

KAJ BODETE DAROVALI LETOS MARIJI ZA ŠMARNICE?

Usmilite se naših junakov, ki se iz vojske vračajo domov brez roke, brez noge, ali drugače nesposobni za delo! — Usmilite se ubogih sirot, ki so v vojski izgubile očete! — Kdor kupi srečke efektne loterije »Slovenske Straže« v Ljubljani, ta podari s tem že miloščino za te naše v vojski pohabljenе vojake in za njih sirote, obenem pa lahko zadene lep dobiček, ki je vreden več tisoč kron. — Vsaka srečka stane le eno krono. — Svoje roke in noge so ti naši rojaki dali za nas in mi jim bi še ene kronice ne hoteli dati? To bi bila za nase res sramota in črna nehvaležnost! Vsakdo naj torej kupi vsaj eno ali več srečk; vsakdo naj skuša še druge pridobiti, da kupijo te srečke. Blagor njim, ki so usmiljenega srca!

Opomba: Srečke se dobivajo v raznih trafikah in trgovinah, naročajo se pa tudi lahko naravnost v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani, Ljudski dom, I.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

V torek, dne 20. aprila 1915 sta zborovala občna zbor naše krščansko socialne strokovne organizacije ljubljanske tobačne tvornice »Podporno društvo« in krajna skupina Ljubljana Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze. Zborovali sta naši vzorno vodeni organizaciji v prostorih »Ljubljane«. Udeležba je bila zelo velika. Zborovanji sta počastila in govorila na njih o razmerah tobačnega delavstva poslanca dr. Krek in Gostinčar med burnim odobravanjem zborovalk in zborovalcev.

PODPORNO DRUŠTVO.

Predsednik Alojzij Čatar, ki vodi društvo že dolgo vrsto let, otvori zbor in se peča z društvenimi razmerami in z razmerami v tvornici. Odbor se je vedno z vso vnemo resno trudil za to,

da se izboljša položaj sodelavk in sodelavcev. Pred vojsko in med vojsko je odbor vedno skrbel pametno, modro in previdno za to, da se izboljšajo razmere tobačnega delavstva. Vojska nam je pobrala več delavnih odbornikov, a kljub temu je odbor ne ozirajoč se na razne čenče krepko delal na procvit naše organizacije, v kateri najde tobačna delavka svojega najboljšega zaščitnika, svojega najboljšega prijatelja, svojega najboljšega zagovornika.

Tajniško poročilo.

(Poroča tajnica Mici Andlovic.)

Po zadnjem občnem zboru, ki je zboroval dne 30. marca 1914 mi je poročati: Odbor se je v svoji seji dne 2. aprila v glavnem sestavil tako-le:

Predsednik Alojzij Čatar, tajnica Andlovic, blagajničarka Rojc Mici. Lansko leto se je pač nahajalo v znamenju vojske. Tudi naš odbor in člane je vojska precej izredčila. Spominjamo se naših sotovarišev, ki stoje pod svojimi zastavami in izrazimo svojo najtoplejšo željo, naj bi se kmalu zmago-slavno vrnili nazaj domov. Lani se je moralo, kakor je vsem znano, opustiti nameravano romanje h Gospej Sveti zaradi zaprek, ki so nam še vsem v najživejšem spominu. Pripravljali smo se, da bi letos poromali v Padovo na grob sv. Antona Padovanskega, vojska je to preprečila. Neposredno po vojski naše delavstvo sicer ni bilo tako prizadeto, kakor drugo, a vsled neznosne in nečuvne draginje je trpelo in še sedaj tudi tobačno delavstvo veliko trpi. Upajmo, da nam erar z uspešno draginjsko doklado priskoči na pomoč. Vojska je brez dvoma kolikor toliko vplivala tudi na društveno življenje samo kot tako, a odbor je delal v korist društva ne glede na levo in desno naprej. Odborniki so se shajali z zaupništvom vsak petek; širše seje so bile: 2. aprila, 27. majnika, 5. junija, 12. junija, 19. junija, 10. julija, 11. novembra (voj-ska!), 18. novembra, 12. januarja, 22. marca, 13. aprila, 16. aprila in 19. aprila leta 1915. Spominjate se še gotovo, da je naše društvo s sveto mašo se spomnilo rajnega našega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda in vojvodinje Zofije Hohenberg, nepozabnih prijateljev našega rodu.

Obširno akcijo smo že pred vojsko uvedli glede na plače moškega delavstva. Če bi ne bila posegla vojska vmes, bi bili vsaj nekaj dosegli. Kar je odbor mogel, je storil tudi glede na omejitve draginje. Prosim, naj se to poročilo vzame na znanje.

Se vzame na znanje.

Odobri se nato poročilo blagajničarke Mici Rojčeve, ki je razvidno iz razpredelnice na 3. strani lista.

Predsednik Čatar po izvršenih volitvah zaključil občni zbor. Sledi mu

OBČNI ZBOR KRAJNE SKUPINE LJUBLJANA AVSTRIJSKE KRŠČANSKE TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE.

Predsednica krajne skupine Mici Blejč poda sledeče poročilo:

Načelstveno in tajniško poročilo krajne skupine Ljubljana Avstrijske kršč. tobačne delavske zveze.

Otvorjam današnji občni zbor naše skupine, ki je sklepčen in podam sledeče poročilo o skupinskem delovanju po zadnjem našem občnem zboru, ki je zboroval lani 27. aprila v Ljudskem domu. Po lanskem občnem zboru se je odbor sestavil tako-le: predsednik Savenz Josip, podpredsednik Tomaž Novak, blagajničarka Ana Češnovar, namestnica Marija Šarc, zapisničarica Mici Blejč. Vsled splošne mobilizacije je bil odbor prisiljen, da se je med letom zopet iznova sestavil, ker sta bila predsednik in podpredsednik pozvana pod vojaške zastave, da more redno poslovati naprej. V seji dne 14. novembra je bila izvoljena za predsednico Mici Blejč, za podpredsednico Uršula Kattauer. Ob tej priliki želimo slavno zmago orožju naše ar-

made: naj se vrnejo zdravi vsi naši sodelavci v tvornico nazaj!

Odbor je imel od zadnjega občnega zbora poleg rednih sestankov podblagajničark vsak petek še sledeče seje: 1. majnika, 29. majnika, 5. junija, 12. junija, 19. junija, 10. julija, 11. novembra, 18. novembra, 12. januarja, 23. marca in 13. aprila.

Nadalje smo priredili dne 18. julija moški shod, ki je sprejel spomenico zveze na izboljšanje plačilnih razmer moškemu delavstvu. Na shodu, dne 24. junija lani v Ljudskem domu sta govorila poslanca dr. Krek in Gostinčar glede na nameravno povišanje prispevkov v bolniškem zavodu. Več let sem se živila močno podražujejo. Naša organizacija je nato vedno potom centrala in po delavskem časopisju opozarjala glavno ravnateljstvo. Po izbruhu vojske so se naravnost nečuvno podražila živila, bolj kakor kdaj koli prej v vojskinih časih. Povprečno so se vsa živila podražila do sto odstotkov in še višje. Odbor naše skupine je odpisal vsled sklepa dne 11. novembra m. l. spomenico centrali, naj se glede na draginjo kaj ukrene. V seji dne 23. marca se je sklenilo, da se vložijo glede na sedanjo draginjo spomenica glavnemu ravnateljstvu, ki prosi, naj se delavstvu dovoli 20 odstotna draginjska doklada. Upajmo, da naša prošnja ne ostane glas vpijočega v puščavi. Končno naj še omenim, da smo v seji dne 12. januarja t. l. naprosili očeta naše organizacije, dr. Kreka, naj bi vodil socialni tečaj. Socialni tečaj posl. dr. Krek v teh prostorih, kjer danes zborujemo, vodi vsak teden. Udeležba je častna in brez dvoma povzdigne socialno zavest našega delavstva. Končno se

zahvaljujemo vsem, ki so podpirali naše delo.

Prosim, naj se vzame moje poročilo na znanje.

Odobri se nato poročilo blagajničarke Ane Češnovar, izvedejo se volitve odbora, nakar predsednica Mici Blejč zaključil občni zbor.

Poročilo blagajničarke Ane Češnovarjeve objavimo v bodoči številki našega lista.

SESTAVA ODBOROV.

Po zaključenih občnih zbora sta se odbora naših organizacij konstituirala takole:

PODPORNO DRUŠTVO.

Predsednik: Alojzij Čatar.

Podpredsednik: Vrhovc Ivan.

Podpredsednica: Rotter Karolina.

Tajnica: Andlovic Mici.

Namestnica tajnice: Prek Ivanka.

Blagajničarka: Rojc Mici.

Namestnica blagajničarke: Simončič Ivanka.

Namestnik blagajničarke: Kozamernik Franc.

Odborniki in odbornice:

Matija Belc.

Fabjan Nežika.

Kante Kajetan.

Pliberšek Marija.

Potokar Fani.

Šegatin Franc.

Škrjanec Marija.

Verbič Franc.

Vidmeyer Karolina.

Žnidaršič Ivan.

KRAJNA SKUPINA LJUBLJANA AVSTRIJSKE KRŠČANSKE TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE.

Predsednica: Mici Blejč.

Podpredsednik: Alojzij Čatar.

Prokletstvo bogastva.

Materi ni bilo nič znanega, zakaj da so sina zaprli.

Razpisali so o zadevi njenega sina glavno razpravo. Mati trpi strašne bolečine. Deset tednov je presedel sin v preiskovalnem zaporu. Družabnica jo je tolažila, kar jo je le mogla, a veliko gospa Kamnarjeva ni upala. Ponudila je namreč sodišču veliko vsoto, kavcijo, če ji sina izpuste iz preiskovalnega zapora, a ker ga niso izpustili, je skoraj, skoraj bila prepričana, da je sin kriv, dasi ji niso povedali, zakaj da gre.

Dan sodne razprave. Velika dvorana; vse polno ljudi, radovednežev, že čaka, kaj da pride. Žal, tudi ženske se rinejo tja; med njimi taki pohajkači, ki se jim pozna na obrazih, da se uče, kako naj sami nastopijo. Če z lučjo posveti v njih temna dejanja mogočnega roka postave. Kazniški paznik pripelje obtoženca. Porotniki, dvanajst, že sede na svojih sedežih; zagovornik šepeta s sodnikom na zatožni klopi. Državni pravdnik prelistava spise. Predsednik sodnega zbora vstane in naznani, da se izvede razprava tajno in ukaže zbranim mestnemu firbcu, naj zapusti dvorano.

Ko so dognali razpravo, so Kamnarju prisodili enoletni zapor.

Ko je gospa Kamnarjeva izvedela, da so ji sina obsodili, se jo je polastila velikanska žalost. Ni govorila, niti jokati ni mogla. Resnost življenja jo je popolnoma ponižala. Nič več se ne vozi v odprti kočiji na izprehode, marveč v zaprti in se le malo pokaže na cesti.

In Emil? V zaporu se je moral navaditi življenja brez denarja, brez šampanjca in brez zloglasnih žensk.

Ko je Emil presedel svoj zapor, je zapustil natihoma domovino in se podal v inozemstvo. Po res ginljivem slovesu je ostala bogata njegova mati osamljena, vsa nesrečna doma.

XXIII.

Ko je zapustil Emil Kamnar svojo težko preizkušeno mater žalostno in obupano doma, je sedela Lovčnova v hiši svojega zeta in se je kot srečna babica igrala s svojimi vnuki.

V tolikih letih se je postarala in osivela. Zelo si je prizadevala, da vzgoji svojo hčerko Anico za pametno, pridno in zdravo deklico. Nikdar se ni učila, kako se vzgajajo otroci, a bila je izborna vzgojiteljica svoje hčerke. Zнала je vzgajati milo v zvezi z resnobo. Vse to jo je naučila velika verska šola življenja. Ponižna je postala in ni sebe precenjevala. Kolikor ji je manjkalo znanja, ga je izpopolnila s čitanjem dobrih knjig in spisov. Lahko je zato

vzgajala svojo hčerko. Seveda, težav je morala z ozirom na svojo hčerko veliko premagati. Družabno je Lovčnova veliko pretrpela, ker hčerka ni imela očeta. Grenko je večkrat čutila, ker so nekateri ljudje, ki čisto nič ne poznajo življenja, gledali postrani njeno hčerko. Lovčnova je napela vse svoje sile, da bi njeni hčerki boljše šlo, kakor njej. Veliko se je morala truditi za svoj vsakdanji kruh, a nikdar ni zanemarjala svoje dušne vzgoje. Zato je tudi tako dobro plovila na vzgojo svoje hčerke in zatirala slabe njene nagone. Anica je bila precej skopa. Skoposti ni podedovala po materi, ampak po svojem očetu. Lovčnova je znala zatreti s prijaznostjo in s strogostjo slabe kali svoje hčere. Učila je hčerko varčevati, a tudi se zatajevati, podarjevati in druge razveseljevati. Lovčnova ni izhajala slabo, ker je s svojo pridnostjo precej zaslužila. Hčerko je zato pošiljala v dobro šolo in jo je pustila zasebno izobraževati v godbi. Deklico je navajala tudi na delo v kuhinji in v sobah; naučila jo je skromnosti. Ni ji kratila otroku potrebnih svobodnih in veselih ur. Tudi brez očeta je Anica veselo živela v skromni domači sreči; zadovoljna je bila, kadar je delala, vesela, kadar se je igrala in srečna, ko je spala.

Bodočnost ugeniti

človek ne more, ali iz stvari, ki jih vsak dan vidimo, se lahko marsikaj naučimo in si lahko olajšamo življensko pot in jo napravimo prijetnejšo. Bog nam je dal oči in ušesa, da vidimo in slišimo, kako se zadrže drugi izkušnejši ljudje ob različnih neprilikah, ki nas lahko zadenejo. Ako imamo oči odprte, vidimo, da mnogi ljudje pri izpahnjeh, opečeninah, oteklinah, izvinjenjih, trdem vratu,

oslabelosti udov, bolečinah, tresenju telesa, onemoglosti mišic rabijo Fellerjev rastlinski fluid z znamko »Elza-fluid«, in iz tega bi se morali mi učiti.

Našim bralcem bi bilo znabiti zanimivo izvedeti, kaj piše zdravnik dr. Em. Burger na Dunaju, I., Lugeck 7, o Fellerjevem »Elza-fluidu«: »Poročam Vam z veseljem, da so Vaš »Elza-fluid« rabili z najboljšim uspehom pri revmatičnih bolečinah in me prednosti tega bolečine tolažečega, blagodišečega izdelka navajajo, da ga bom rabil še zanaprej«.

Na tisoče podobnih zahvalnic potrjuje, da je pri bolečinah vseh vrst, oslabiljenju, miglja-

nju pred očmi, onemoglosti itd. Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid« neprecenljivo domače zdravilo. Naj bi ga ne manjkalo v nobeni hiši!

Tudi želodčnih neprilik, težkega telesnega odvajanja, pomanjkanja teka in napenjanja ni puščati v nemar, ampak jemati je treba, da to odstranimo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z znamko »Elza-krolice«. Naroči se 6 škatlic za 4 krone 40 vin. franko in od Fellerjevega fluida z znamko »Elza-fluid« 12 steklenic za 6 kron franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza trg šte. 264 (Hrvatsko).

... ekri.

Blagajničarka: Ana Češnovar.
Namestnica blagajničarke: Marija Šarc.
Zapisničarica: Mici Blejec.
Odborniki in odbornice:
Černjavek Primož.

Debevec Ivanka.
Kattauer Uršula.
Kozina Ivan.
Krapež Marija.
Petrovič Marija.
Podboj Franja.
Vidic Franja.

Iz blagajniškega dnevnika Podpornega društva.

Mesec	Dohodki		Izdatki		Več		Manj	
	K	v	K	h	K	h	K	h
Januarij	1625	94	851	20	774	74	—	—
Februarij	438	20	321	80	116	40	—	—
Marec	435	30	427	50	7	80	—	—
April	425	—	710	50	—	—	285	50
Majnik	423	90	381	—	42	90	—	—
Junij	418	90	338	—	80	90	—	—
Julij	404	60	722	23	—	—	317	63
Avgust	388	50	210	50	178	—	—	—
September	380	60	77	—	303	60	—	—
Oktober	397	50	63	10	334	40	—	—
November	384	20	67	—	317	20	—	—
December	578	—	635	06	—	—	57	06
Skupaj	6300	64	4804	89	2155	94	660	19

Glavni pregled:

Dohodki 6300-64 K
 Izdatki 4804-89 „
 Gotovina v blagajni 31. decembra 1914 . . . 1495-75 K

Bilanca Podpornega društva za leto 1914.

Aktiva:

Gotovina v blagajni po blagajničnem dnevniku 31. decembra 1914 . . . 1.495-75 K
 Vrednost hranilne knjižice Ljudske posojilnice šte. 32-835 31. decembra 1914 . . . 569-67 „
 Ljudske posojil. knjižica št. 27.996 . . . 12.899-08 „
 Naloženo premoženje . . . 346-— „
 Delež N. M. 200-— „
 Skupaj . . . 15.510-50 K

Passiva:

Delež N. M. 200-— K
 Naloženo premoženje . . . 346-— „
 Knjižnica 27.996 . . . 12.899-08 „
 Knjižnica 32-835 . . . 569-67 „
 Gotovina v blagajni 31. decembra 1915 . . . 1.495-75 „
 Skupaj . . . 15.510-50 K

Društveno premoženje, oziroma aktiva, je znašalo 31. decembra 1914 . . . 15.510-50 K
 Po bilanci z 31. decembra 1913 . . . 13.506-92 „

Premoženje se je torej pomnožilo za . . . 2.003-58 K

Podporno društvo delavcev in delavk v ljubljanski tobačni tvornici.

Predsednik: **Alojzij Čatar.**
 Blagajničarka: **Mici Rojc.**
 Zapisničarica: **Marija Andlovec.**

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

SLOVENSKI ŽELEZNIČAR.

Draginjske doklade in železničarji.

V prvih rojnih vrstah tiste velike armade, ki bije boj zoper draginjo, stoje tudi železničarji s svojimi zastavami, predvsem uslužbenci in delavci. Čeravno se tudi uradništvu ne godi Bogve kako dobro in bi naravno moralo biti isto pri vseh naskokih nižje stoječim sotrpinom z zgledom in dejanjem naprej, pa opažamo, da so pravi junaki samo le slednji. Vzrok temu je dvojje: Prvič si uradnik kaj rad pusti od podrejenih kostanj iz ognja donašati, češ

uslužbenci in delavci se naj izpostavijo, ker tem se ne more nič zgoditi in če ti kaj dosežejo, se uspeh itak vsikdar tako deli, da dobi veliki veliko, mali malo, najpotrebnejši pa nič. Drugič pa med uradniki ni nobene zmagosposobne edinstnosti. Temeljno imajo uslužbenci in delavci samo dve organizaciji: krščansko-socialno in pa socialdemokratsko, ter so toli značajni, da so včlanjeni ali tu ali pa tam in da se v gospodarskih bojih več ali manj podpirajo ali si pa vsaj ne nasprotujejo. Vse drugače je pa pri uradnikih. Le-ti so razcepljeni ne samo po narodnih in političnih naziranjih, temveč še po številu po šolskih klopek

preribanih let. Akademiki in tehniko so mnenja, da stoje nebotično visoko nad maturanti, ti pa si zopet domišljujejo, da za njimi dolgo, dolgo ni nič, potem šele pridejo oni kolegi, ki so si s svojo marljivostjo in vestnostjo v službi po dolgih letih priborili zlato rozeto. Ako se gre za kako gospodarsko akcijo, si skočijo vse te frakcije v lase, vsaka hoče biti pametnejša in odločujoča ter zlostavlja in pobija delovanje vseh drugih dokler ne napravi uprava konec s tem, da vsako nadaljno pogajanje radi zboljšanja gmotnih razmer kratkomalo za več časa odkloni. S krivdo na neuspehu, ki vse od kraja v enaki meri zadene, se potem gospodje po svojih glasilih še nekaj časa obmetavajo in konec vsega je navadno še nekaj osebnih žalenj in tožb. Znano je, da koder se dva prekljata, se vselej eden ob strani smeje; v naši zadevi je uprava tista, ki vleče profit. Žalostno je pri tem tudi še to, da te sorte ljudi nobena izkušnja ne spreobrne, temveč da se trma kolikor mogoče šele poživijo. Pribiti moramo, da tem cepitvam med uradništvom ne manjka inspiracij od strani uprav samih, kajti, kaj je njim bolj všeč in prikladno, kakor neednost med tistimi, ki napadajo njih trdnjave. Voditelji vseh uradniških organizacij, ki pa niti ona ni zgolj strokovna in neoporekljivo gospodarskega značaja, so sami centralni uradniki.

(Konec prih.)

Vojni dogodki

od 20. do 26. aprila 1915.

Severno bojišče. Boji se osredotočujejo krog prelaza Užok. Vsi ruski napadi so bili krvavo odbiti. Naše čete so osvojile višino Ostry južno od Koziove, tako da so Rusi sedaj pregnani z obeh strani oravske doline. Ruski pozikusi v dolinah Laborce in Unga, da bi naše obšli, so se izjalovili; v naših rokah je ostalo 3000 neranjenih Rusov. Tudi v bojih vzhodno, severno in zahodno od Užoka so naši ujeil blizo 4000 Rusov. Na ostali severni fronti tu in tam artiljerijski boji.

Na nemško - ruski fronti nobene izpremembe; ruski letalci so metali bombe na Insterburg in Gumbinen, nemški pa na železniško križišče Bialystok.

Na zapadnem bojišču so Nemci zadnje dni dosegli velike uspehe severno in severnovzhodno od Yperna ter zavzeli celo vrsto krajev. Ujeli so več tisoč zavezniških čet: Francozov, Belgijcev in Angležev ter uplenili do 40 topov z municijo, mnogo strojnih pušk itd. Tudi na višinah ob reki Mozi, ju-

gozahodno od Combresa so Francozi doživeli hud poraz; Nemci so v naskoku vzeli več vrst francoskih strelskih jarkov ujeli 1600 francoskih vojakov in 24 častnikov ter uplenili 17 strojnih pušk. Na ostali fronti večji ali manjši boji brez posebnega uspeha na tej ali oni strani. Nemški letalci so bombardirali Amiens in Calais, francoski pa Kamdern in Lörrach na Badenskem.

Že dolgo gojena želja uresničena!
 Že dolgo gojena želja dobiti v Ljubljani veliko, moderno kino-gledališče se je uresničila. V zračnih prostorih deželnega gledališča **otvori prihodnjo soboto svoje predstave novo podjetje Kino Central.** Imel bo vedno bogat in zanimiv spored, in ker bodo cene nizke, bo mogoče tudi delavstvu privoščiti si to zabavo. Priporočamo toplo obisk »Kino Centrala« tembolj, ker namen podjetja ni sebičen, kajti občinstvu hoče nuditi res nekaj izrednega. **Vabimo čitatelje, da si predstave že prihodnjo soboto in nedeljo ogledajo.** Predstave se bodo vršile v delavnikih ob 4. uri popoldne, ob 6. in ob pol 9. uri zvečer, v nedeljah in praznikih pa ob pol 11. dopoldne, ob 3. in 5. uri popoldne ter ob 7. in 9. uri zvečer.

Vojna mlečna kava. Iz različnih krajev poročajo časopisi o pomanjkanju mleka. Izkušena gospodinja, predstojnica znane kuhinjske šole, izjavlja k temu vprašanju sledeče: Tudi pri pomanjkanju mleka se ni potreba navajenemu kavinemu zajtrku odreči. Če je manj mleka na razpolago, se mora naravno tudi kava manj močna zakuhati, to se pravi, da se vzame manj zrnatih kave, nekoliko manj Franckove kave, pač pa več vode, kakor je mleka pri rokah. To dá seveda nekoliko manj močno, pa vendarle prav okusno vojno mlečno kavo.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Strah je človeka

izpadanja las in redke rasti las, a nesreča, izgubiti naravni, plemeniti okras las in vsled tega izgledati neznamen in starikav, zadene le tistega, ki svojih las ne nečuje. Zato svetujemo v svrhu dosege bujne rasti las uporabiti Fellerjevo slovečo, pristno Tannochina pomado za rast las »Elsa«. — Na tisoče jih je, ki hvalijo nje dobri učinek proti prhotu in izpadanju las. Krhki, redki lasje postanejo bujni, prožni, dobijo svit in prvotna barva se jim povrne in tako ne osive pred časom. 1 lonček št. I. K 1'60, št. II. (močnejše vrste) 3 krone. Za negovanje brkov priporočamo Fellerjevo voščilo za brke. 1 lonček 50 vin. Dobiva se edino pristen od lekarnarja E. V. Fellerja, Stubica, Elsa trg št. 264 (Hrvatsko).

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 30 v.
 Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
 Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
 Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potanju nog, skatlica 50 v.
 Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
 Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
 „Sladna“ za otroke, skatla 60 v.
 Tinktura za želodec, o vajalno in želodec krepljeno sredstvo, steklenica 20 v.
 Trpotčev sok, izvrstno pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
 Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krone 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezentn, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratno, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovjših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtiličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženi 100 kron čistih obresti 4-75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohramnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.